

*School for Teachers
Училище за учители*

СЪВРЕМЕННИ ВИДОВЕ ТЕХНОЛОГИИ – В ПОМОЩ (ИЛИ НЕ) НА ОБРАЗОВАНИЕТО

Цветелин Борисов

Държавна търговска гимназия „Димитър Хадживасилев“ – Свищов

Резюме. В доклада ще намерите доказателства, че е невъзможно за XXI век без използването на информационни технологии. В този доклад разглеждаме всички полезни и отрицателни страни, както и влиянието на модерните технологии върху средното образование.

Keywords: information technologies, education, computerization, technologies, individualization of learning

След навлизането ни в XXI век започна и разпространението на съвременните технологии във всяко едно отношение – така наречените информационни технологии. Разбираме, че този период от живота на човечеството минава на един дъх, тъй като в последните години информационните технологии се обновяват наистина много бързо.

Компютърните информационни технологии влияят върху днешния живот по един или друг начин, като навлизат във всички сфери на човешкото ежедневие. Помагат за разпространението на информационните потоци и данни в обществото, изграждайки една глобална мрежа за информация. Често срещан проблем при разпространяването на модерните технологии е, че не всеки човек може да се сдобие с компютър, принтер, лаптоп и т.н. Така тази глобална информационна мрежа не може да се запълни. Това се дължи на бързото повишаване на информацията и превръщането ѝ в силно значима сила за разпространение. Средното образование в днешно време е индивидуален и обществен лукс за хората. То не трябва да бъде отговорност само на държавата, а и на човека, заел се с него. Достъпът на обучение във всичките му форми е право на всеки един човек, зависещо от умствените му качества.

Всяка една национална стратегия за развитие на средното образование е обществено признат механизъм за регулиране на справедливи социални неравенства въз основа на принципа на образованието. Системната структура на средното образование има за цел да допринесе за развитието и жизнената реализация на човека в обществото, поел по пътя на науката и образованието. Според последните официални данни на трудовия пазар една от най-популярните специалности в

наше време са графичните дизайнери и специалисти в областта на компютърната графика, както и всички други, свързани с модерни технологии. Техните годишни доходи се определят и като едни от най-задоволителните на фона на останалите професии. Поредното доказателство за навлизането на модерните технологии в средните училища е изучаването на информационни технологии от IX клас, а по новата програма и от V. Това е предпоставка преподаването да е нова насока и модел на обучение в учебните заведения. В XXI век учебните заведения вземат активно участие в образователния пазар. Както другите, така и това, има нужда от реклама и модерни начини на пропаганда.

Първи стъпки. Дебатите дали информационните технологии са помагали за развитието на средното образование, или не, винаги са били на дневен ред. През 1995 година се събира кръгла маса от най-авторитетните индустриалци в Европа, като целта на срещата е да се решат различни въпроси относно важните за съвременното общество и икономика проблеми. Липсвали умения при адекватното въвеждане на технологиите като предмет в образователната система. В резултат на тяхната среща се формират ключовите методи за подготовката на бъдещите граждани на Европа.

Ето и някои от „фундаменталните умения“, решени на кръглата маса: владееене на официалния за страната език, включително правопис и структура; разбирането на математиката и природните науки с цел по-лесно справяне с навлизащите новаторски информационни технологии (интернет); критично мислене – възможност да се решават проблеми в екстремно състояние като малко оставащо време; разбирането и владееенето на поне един програмен език от създадените до момента.

Сами виждаме, че малко или не, глобалните общества, ако може така да наречем и Европа, мислят за развитието си във всяка една сфера, дори и в информационната.

От години учените доказват, че всеки учещ се човек възприема и усвоява по различен начин информацията, предоставена му от преподавателите, учебниците и училищата. Преди време учителите достигаха до своите ученици по различен и по-труден начин, но сега с информационните технологии тази дейност става все по-лесно възприемаща се от учащите.

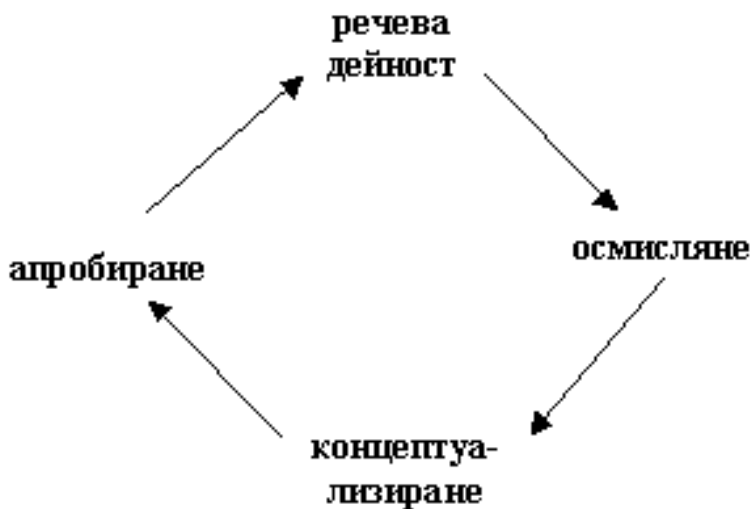
Използването на информационните технологии в днешно време намира приложение в много сфери, а именно като средство за обучение на личността на обучаемия; като средство, помагащо на преподаватели и ученици да се изразяват по различен и по-лесно разбираем начин; като инструмент за опознаване на околната среда, действителността и заобикалящия свят; като средство за смислено и интелектуално организиране на свободното време, за развиващи игри.

Наученото, което се преподава във ВУЗ, се различава по много аспекти от това на средните учебни заведения. Планът на МОН има за цел постепенно да се изравни двете учебни заведения, като в средните училища има вече по три, даже четири

компютърни зали, служещи за обучение на учениците. В други училища са започнали да инсталират проектори в класните стаи. Учениците, като обект на обучение, поради възрастовите различия спрямо ученическата аудитория, трябва без особени затруднения да възприемат по-абстрактни знания. Информационните технологии могат да се разгледат по много начини за улесняване на учебния процес.

- Разпределение и подреждане на базите данни по отрасли на знанието.
- Обучаващи системи на базата на мултимедийните технологии, построени върху персоналните компютри и видеотехника.
- Средства за телекомуникация, включващи електронна поща, локални мрежи за данни и други помощни средства.
- Електронни библиотеки и подобни съхраняващи архиви системи.
- Компютърни обучаващи програми, включващи електронни учебници, тренажори и програми, помагачи на ученици и студенти.

Учене в опит и чрез опит. Открай време се говори за учене чрез практикуване. Това е добре изпитана техника за обучение. В този начин на обучение се налага използването на комуникативно-речеви умения. Учениците се учат да използват тези умения в реални условия. Това до голяма степен помага за полесното възприемане и усвояване на новите знания. Пример за това са кабинетите по информатика, в които всяко ново знание се показва както теоретично, така и практически. Благодарение на бързото възприемане и от по-висшите образователни органи много от класните стаи се сдобиха с мултимедийни системи и други модерни начини за преподаване.

Фигура 1. Речева дейност

Мултимедийните информационни технологии са едно от най-перспективните и популярни направления в информатиката. Благодарение на практическото им внедряване в началото на 90-те години на миналия век започна процес на информатизация, т.е. навлизане на компютрите във всички области на живота на човека.

Днес сме изправени пред ново предизвикателство – мултимедийна революция благодарение на развитието на обектните мултимедийни технологии. Тази революция е част от петата информационна революция – информационна магистрала. Началото, поставено от интернет и обектната мултимедия, предвещава кардинални промени в общуването и взаимоотношенията на хората.

От всичко написано до момента по-горе стигаме до извода, че информационните технологии не само ни помагат и облекчават откъм намиране на информация и подбиране на подходящата за дадената ни цел, а и помагат за преподаването на материала по различен и по-възприемащ начин за учениците. Благодарение на технологиите, използвани от средните учебни заведения, учителите в тях съумяват да направят своите уроци малко по-интересни и образователно насочени (презентации, диаграми, клипове и др.).

ЛИТЕРАТУРА

- Гейлщайн б.г.: Gallestain N. The Group Investigation. Technique and the student concerns over Y2K. // <http://www.uscs.edu/academic/soe/y2k.pdf> (25.08.2004 – линкът не работи, бел. ред.).
- ERI 1995: European Roundtable of Industrials – ERT Education for Europeans: Towards the Learning Society. 1995.
- Интегриране б.г.: Интегриране на ученици чрез обучението по български език и литература в двуезична среда. Сборник. Силистра (под печат).

REFERENCES

- Geylshstayn b.g.: Gallestain N. The Group Investigation. Technique and the student concerns over Y2K. // <http://www.uscs.edu/academic/soe/y2k.pdf> (25.08.2004 - linkat ne raboti, bel. red.).
- ERI 1995: European Roundtable of Industrials - ERT Education for Europeans: Towards the Learning Society. 1995.
- Integrirane b.g.: Integrirane na uchenitsi chrez obuchenieto po balgarski ezik i literatura v dvuezichna sreda. Sbornik. Silistra (pod pechat).

CONTEMPORARY TYPES OF TECHNOLOGIES – AN ADVANTAGE OR DISADVANTAGE OF THE EDUCATION

Abstract. In the report you will find evidence that it's impossible for the XXI century to be without the introduction of ICT in education. The publication reveals the contribution of information technology and how it improves the quality of middle education. In this report you will find different opinions on whether you should learn from online textbooks and not attend lectures as often as usual and how will the information technologies help to improve the education in different countries.

✉ **Mr. Tsvetelin Borisov**

Dimitur Hadjivasilev State Trade High School
11, Dimitar Hadzhivasilev Str.
5250 Svishtov, Bulgaria
E-mail: tsvetelinb@gmail.com